

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, a joint stock company, incorporated under the laws of MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

СЛОВА І ДІЛА.

Робітничо-селянська радянська влада основно ріднитися від всіх капіталістичних влад головно тим, що у неї за словами зараз же й є діло. Правда, коли щось є на користь капіталістам, то й капіталістична влада вміє поставити діло поруч із словами, навіть перше поставити діло, а слова скаже пізніше. Коли майнери в Колоредо, в Злучених Державах, вийшли на страйк, то поліція направила на них машинні кріси, шістьох убила, а поверх п'ядесятьох ранила й тільки після того сказала, що їм, майнерам, не відно було йти через панську землю. Коли ж капіталістична влада пообіцяє, під примусом, якісь полекші робітникам, то вони так і залишаться обіцяною, аж поки робітники самі не вирвуть їх з рук капіталістів.

Ціаком инакше робить радянська влада. У неї поруч із словами йдуть діла. Вона навіть капіталістичну владу ловить за язык і каже: або робітьте, про що мелеш языком, або перестань брехати. Кому ле остогидло вже слухати пятилітнє бакавання капіталістів у Вашингтоні, Лондоні, Парижі, Женеві про роззброєння. Нарешті приїхали до Женевы представники радянської влади й сказали: "Ось вам готова програма роззброєння — давайте зараз же починаймо роззброюватися. Досить балаканини. Покажіть діло, що ви справді хочете роззброїтися".

І що-ж сталося? Як опарені заверещали представники капіталістичних урядів та буржуазна преса. Чому? Бо вони не хочуть роззброєння, бо вони готуються до війни за ринки, за колонії, за монополію на воді і на суші, бо вони одні другим не вірять, одні проти других інтригують. Вони саме тепер спровадили собі на потіху до Женевы на засідання Ліги Націй двох війовничих дипломатів: диктатора Польщі Пілсудського та прем'єра Литви Вальдемараса, поставили їх одного перед другим, як півнів — ті горобяться, скачуть, грозять один другому, а капіталістичні комедіянти плещуть їм. Дипломатичний цирк, а не Ліга Націй. Вертеп інтриг, а не Ліга, що мала-б мирити держави між собою. Капіталістичний міжнародний центральний комітет, що санкціонує захоплення капіталістами колоній, поневолення більшими народами менших, який підтримує й регулює хижацьку політику капіталу великих держав — а не Ліга Націй.

І в таких випадках в капіталістичній владі діло попереджає слова. В Сирії, Марокко, Китаю перше говорять гармати, багнети, а потім вже йдуть слова. Бо така політика вигідна капіталістам, а не працюючим всіх країн і поневоленним колоніальним народам.

СІМГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ НА УКРАЇНІ.

Ціаком инакше робить радянська робітничо-селянська влада. Щойно місяць минув з того часу, як в палаці ім. Урицького в Ленінграді радянська влада видала маніфест про ріжні вольности працюючим, про нові великі соціальні реформи, а вже ці реформи починає переводити в життя. Ми говоримо про ті, які вимагають довгого часу, подрібного розроблення, щоб їх виконання не відбилоса на господарстві країни — бо всі легкі реформи виконано такі зараз же по виданні маніфесту.

Найбільшим здобутком, що його дало десятиріччя Жовтня працюючим Радянського Союзу — є сімгодинний день праці. Перевести у всіх галузях промисловости сімгодинний день праці так, щоб ця промисловість на цему не потерпіла, щоб цією реформою не захитати основ продукції, яка щойно стала на ноги — справа не така легка. Але радянська влада приступала до виконання того, що дано працюючим в маніфесті ювілейної сесії Центрального Виконавчого Комітету.

Вища Рада Народнього Господарства України приступила вже до практичного розв'язання питання про перехід покищо деяких галузів української промисловости на 7-годинний день праці. Ще в цему операційному році українська промисловість має перейти до 7-годинного дня праці в цілій низці своїх галузів, а саме: в тютюновій, шклярній, шклярній, деревообробній і текстильній. Так само ціаком можливе є переведення 7-годинного дня праці в тих галузях металевий промисловости, де запроваджено раціоналізацію виробництва.

Отже спеціальні бюро опрацьовують вже питання переходу української промисловости на 7-годинний день праці. Це тоді, як в капіталістичній Європі, де вже в багатьох країнах 8-годинний день праці було завойовано ще перед війною, тепер встановлено 10-годинний, а в Польщі в деяких галузях промисловости навіть 12-годинний день праці.

Так, коли в капіталістичних країнах йде мова про встановлення, замість 8-годинного дня праці — 10-годинний, або 12-годинний, тоді поруч з тою мовою йде діло; коли там говоряться про зменшення робітникам заробітної платні, тоді поруч з тою мовою йде діло; коли ж там говоряться про полекші для робітників, тоді за тою мовою діло ніколи не приїде.

В Радянському Союзі якраз навпаки. Коли там йде мова про полекші для робітників і селян, то за тою мовою йде діло; коли там говоряться про забрання рештків землі від бувших поміщиків, бо вони самі її не обробляють, то за тою мовою йде діло; а про повернення пановання поміщикам і капіталістам там взагалі не говоряться і не буде говоритися, тому тут діло зовсім ні причому.

Через те капіталісти і їх преса так ненавидять радянську владу. Ненавидять, бо вона-само працює на користь працюючих в нутрі своєї країни демаскує роботу всевітніх визискувачів. Вони ненавидять радянську владу тому, що коли вона говорить про поліпшення умовин життя й праці працюючих, то поруч своїх снів ставить діло. А те діло є найкращим агітатором серед працюючих ціаого світа за поваленням капіталістичної системи і за встановленням радянської влади.

ПРО ЩО ВІЛЬНО ПИСАТИ В ПОЛЬЩІ.

Ми писали вже про те, що польська цензура сконфіскувала всі статті у "Світі", львівській українській робітничій газеті, в яких писалося про десяту річницю Жовтневої революції й радянської влади.

Тепер довідуємося, що така сама доля спіткала й львівське "Наше Слово" та холмське "Наше Життя". Цілий наклад "Нашого Слова" з 6 листопада польська поліція забрала, коли воно вже було готове до висилки. Забрала й не звернула. Холмське "Наше Життя" з приводу цього пише:

"Хочай день 6-го листопада не був фєральний, то 45 число "Нашого Життя" з тою датою не мало щастя. Бо замість піти до читача, куди ми його виражали, помандрувало воно в цілім накладі до холмського староства і там спочиває до сьогоднішнього дня. А все це сталося з приводу одної скромної статті, в якій писалося про десятиліття Жовтневої революції.

"Шановні читачі мусять знати, що такі випадки, себ-то заняття ціаого накладу газети через адміністраційну владу, є дуже для нас коштовні і сполучені з неприємними для нас шуктками. Тому, щоб усе це оминуть, остаеться нам писати хіба про минулорічний сніг, про погоду на Марсі, про подорож старої бабуні довкола стола в 80-ти днях, про вплив землетрусів на розмноження жаб і тому подібні цікаві речі".

Така то демократична казка про волю друкованого слова.

ПОХІД АНГЛІСЬКИХ ГІРНИКІВ.

Швидко, майже несподівано наспіла зима в Англії. А по до розі, що веде з південно-вельського міста Ньюпорт до Лондону, простують 260 шахтарів, які вирушили в похід до столиці.

Зимовий вітер коле їм обличчя, пронизує крізь легкий одяг їхнє тіло, а вони йдуть, поступають. Проти цієї демонстрації південно-вельських шахтарів стали всі угодовські ватажки Трейд-юнійного Конгресу, національної (всєанглійської) федерації гірників, Партії Праці то-що. Усі вони саботажували цей похід у ціаковитій згоді з сугами буржуазної преси та проводирими капіталістичних організацій.

Одного часу навіть організатори походу, вважаючи на такий опір, трохи не зневірився у можливості здійснити свій замір. Але "ренк енд байт" (рядові робітники) обстоювали своє. І похід почався!

Своїм походом до Лондону південно-вельські гірники викликали на боротьбу реакційних ватажків робітничого руху, що з запалом узялися провадити свою "нову" політику класового співробітництва. Разом із тим це є перемога над ними.

Усіх сил доклали жовті лідери, щоб запобігти цій демонстрації, яка порушила спокій дрібно-буржуазних чиновників офіційного трейд-юніонізму, а також підприємців, власників копалень, що приготували нову атаку проти робітництва. Угодиці вдалося до брехні щодо мети походу, до наклепів на його організаторів. Вони підбурювали місцеві секції Партії Праці й трейд-юнії не підтримувати походу, не допомагати його учасникам ні харчами, ні одягом, ні приміщенням. Генеральний секретар Генералі трейд-юніонів, славнозвісний Ситрін, звичайнісінько "заборонив" похід.

Силкуючись дискредитувати похід гірників, ватажки трейд-юніонів, звісно, "мобілізували" також "опудала комунізм". Що-права, це — не їхній "винахід": вони нарчилися цього в партії Болдвина.

Ідею походу перший подав Кук. Він проголосив її ще 19 вересня на мітингу гірників з долини Ронда (Південний Велс), прагнучи привернути громадську увагу до злиднів

для розвитку української науки, за часів гетьманщини УАН одержала дві кімнати поруч з клязетом, за денікшици А-кадемію оголошили за воєнну здобич, а сторожа Академії з приставленням до чола револьвером примусили зняти навіть вивіску з написом "Українська Академія Наук". Тільки коли з'явилася радянська влада все змінилось на-краще.

Опісля виступили з привітаннями академики та професори міста Києва, які заповіняли, що хоч є великі труднощі, але за щільного єднання науки і праці їх буде подолано. Від так усі рушили на відкриття нового будинку.

Святоче засідання Академії Наук відбулося в залі всенародної бібліотеки України. Президент Академії Липський відкриваючи засідання підкреслює значення Жовтневої революції, характеризує її як початок нової великої епохи в історії. Жовтень зовсім змінив єсе життя країни, спричинився до зміни психології мас і покликав до життя зовсім нові форми в літературі, мистецтві і науці. Наше завдання — всілякими заходами наближати науку до трудящих мас. Секретар УАН Кримський складаючи звіт з роботи УАН сказав, що тепер УАН об'єднує 90 наукових установ і що її визнали в західній Європі, Америці, Японії. Останнього часу Академія поширює роботу в галузі етнографічній, мистецькій, історичній та прикладних наук. "Тільки за радянської влади, тільки в українській радянській республіці склалася абсолютно сприятливі умовини для багатї наслідками роботи Академії".

Академик Тутковський, хвилюючись, каже: "Жовтнева революція — велика радість і велике щастя для всього люства, бо вона знищила вікове рабство, знищила пригнічення людини людиною. Радянська республіка — зовсім новий тип держави, який не має пригнічення, національної ворожнечі, в якій люди зовсім вільні". Далі Тутковський підкреслив велику вагу, з якою радянська влада ставиться до роботи в галузі геологічній. Академик Воланій зупиняється на велитенському розвитку народнього господарства УСРР. Перед нами — каже — є ще багато трудностей, але коли наука і праця об'єднуються, ці труднощі швидко будуть переборені.

Річницю Жовтня відзначив Київ закладанням величезного парового млина, відкриттям прокатного цеху на кабельному заводі та іншими підвалинами під нові заводи, фабрики та культурні установи. На Куренівці відкрито новий гігант — фабрику взуття.

А між тим по вулицях Києва в дні свят відбувалися величезні демонстрації і карнавали.

ЯК СВЯТКОВАНО ДЕСЯТІ РОКОВИНИ ЖОВТНЯ У КИЇВІ.

Українські академики та про раду Центральної Ради і гетьманщини та про радянську владу.

В Києві розпочалися Жовтневі свята святочимися засіданнями міськради в гарно прибраній залі театру ім. Лібкнехта. Засідання отворив голова окр. виконкому Любченко святочною промовою. По ній привітали збори червоного з Харкова голова ВУЦВК Петровський і секретар ЦК КПБУ Постишев. Іх слухали й вітали гарячо, неначе-б самі вони були на пленумі. На привітання відповідав теж через радіо Любченко, а його привітання слухали в харківській міськраді. В той спосіб Київ і Харків вітали одні одних з великим святом. Відтак пленум міськради вітали представники партійних, професійних і громадських організацій.

Прочитано також привітання від муніципальної ради французького міста Атісмон. Прозасіданні відбувся концерт і демонстрація фільму "Звенигора".

До Києва приїхали з найдальших сіл правобережної України селяни, щоби разом з робітниками відсвяткувати десятиріччя Жовтня. Іх зустрічали в окривконкомі представники окривконкому, міськради, окривконкому та представники окремих підприємств та установ. На привітання відповідали селяни, а зустріч перемінилася

НОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ У РАЙОНІ ДНІПРЕЛЬСТАНУ.

Запорізький окривконком одержав повідомлення, що комісія проф. Долгова остаточно розглядала питання щодо місця побудови ферромарганцевого заводу. Комісія визнала за доцільним збудувати завод в районі Дніпрельстану, бо для виробу ферромарганцу (марганцева сталь), найзручніше збудувати завод в поблизу жерела дешової енергії. Крім того комісія визнала за потрібне збудувати в районі Дніпрельстану алюмінієвий завод.

ДВА ПІВ МІЛІОНА ПУДІВ ЦУКРУ.

На початку листопада на Україні працювали вже всі 13 кооперативних цукроварень. За весь час кампанії цукроварні виробили до 2 1/2 мільона пудів цукру. На кооперативних цукроварнях цього року вихід цукру з буряка надзвичайно високий.

Українські овочі цього року вперше з'явилися на європейських ринках. Держторг надіслав вже до Берліна та Кельну перші спробні вагони українських овочів. До Туреччини продовжується вивіз 25 тисяч пудів овочів, що завозили купці Близького Сходу.

КИТАЙ БУДЕ ВІЛЬНИЙ.

(Стаття Сун Цин-Лін, дружини Сун Ят-Сена.)

СУН ЦИН-ЛІН, дружина д-ра Сун Ят-Сена.

Нема найменшої причини лякатися за судьбу Китаю. Поражка, що її зазнав китайський революційний рух, який хотів визволити Китай революційним шляхом від визиску імперіалістів і милітаристів, визволити маси від тих невимощних тягарів, які вони примушеші тепер двигати — є чисто поверховною.

Реакція засіла у Вугані, Нанкіні й Шангаю та, здається, що в її руках влада на полудень від Янці. Але хоч ця влада сягає широко — вона не йде в глибину. Шість місяців тому назад накази вуганського революційного уряду мали силу не лише над всією територією, але й над всією соціальними класами населення. Наказові кумінтанської влади піднялися робітники, купці і промисловці, і хоч не дуже то з охотою, піднялися навіть імперіалісти. Зараз слово так званого національного уряду в Нанкіні не має ніякої сили ні в Китаю, ні за його кордонами.

Це — основний факт, що характеризує нинішній стан. Другий основний факт, який каже не боїться за судьбу Китаю, це — організованість китайського народу. Всюди де існувала національна влада, народ пробудився. Він знає слабкість реакції, її нездатність осягнути остаточно побіду, він знає власну силу, яка допоможе йому піднятися з глибини над поверховним хаосом і побідити.

Ніхто з тих, хто бував в Китаю за останні два роки, не може в цему сумніватися. Люди, які до того часу, аж коли велика сила революції дала їм свідомість їхніх власних страждань і несправедливости їх власного існування, були так німі, як животні, покерили, боязливо й позбавлені надій — ці люди тепер випростували спину й дивляться майбутньому прямо в очі.

Жінки, що протягом останніх двох років брали участь в демонстраціях на вулицях Кантону, Шангаю, Вугану і соток інших великих і малих міст Південного й Центрального Китаю, тепер вже не ті жінки, якими вони були до приходу національного уряду. Я бачила тисячі робітниць, що машерували на своїх покералічних походах разом з робітниками в походах з приводу якихнебудь кумінтанських або трейд-юнійних святкувань. Багато з них мали трейд-юнійні відзнаки, які для них є символом заміни величезної праці за голодний заробіток вільною працею і таким заробітком, що більш-менш поліпшив їх життя. Ві-

75,000 ТОН ВУГЛІЛЯ НА ДОБУ

За перший місяць нового господарчого року — жовтень на підприємствах Донвугіля видобуто 1,954,000 тон вугілля. Добовий видобуток у жовтні становить 75,000 тон проти 63,000 тон у вересні.

Кількість робітників по підприємствах Донвугіля в жовтні збільшилася на 9,230 людей. Продуктивність праці збільшилася до 30.7% пуд. на одного робітника на день (у вересні було 28.7 пуд.).